

การพัฒนารูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู
ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้

นิตยา เรืองแป้น

คุณฉันทิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต

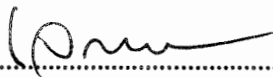
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

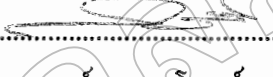
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

มิถุนายน 2555

คณะกรรมการควบคุมคุณนิพนธ์และคณะกรรมการสอบคุณนิพนธ์ ได้พิจารณา
คุณนิพนธ์ของ นิตยา เรืองแป้น ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

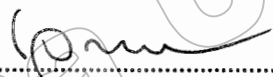
คณะกรรมการควบคุมคุณนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม)

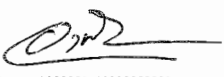

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

คณะกรรมการสอบคุณนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.ดิเรก พรสีมา)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษณุ สมพงษ์ธรรม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข)

..... กรรมการ
(ดร.อาพันธ์ชนิต เจนจิต)

คณะศึกษาศาสตร์ อนุมัติให้รับคุณนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แยมกสิกร)

วันที่...๘...เดือน...มิถุนายน...พ.ศ. 2555

ประกาศคุณูปการ

คุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์โดยได้รับความกรุณาจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เจริญวิษฐ์ สมพงษ์ธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ดร.ดิเรก พรสีมา ประธานกรรมการสอบคุณฐิณีพนธ์ และดร.อาพันธ์ชนิดเจนจิต กรรมการสอบคุณฐิณีพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ จนทำให้งานคุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้มีความถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณ เพื่อนนิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาคพิเศษ รุ่น ๓ ที่ 3 ทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือเกื้อกูล คอยให้กำลังใจเป็นอย่างดีมาตลอด

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วิจิต เรืองแป้น ที่เป็นแรงสนับสนุน ให้การช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานคุณฐิณีพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบให้เป็นพุทธบูชา ตอบแทนแก่คุณบิดา - มารดา ที่เป็นครูคนแรก และคุณครูบาอาจารย์ ผู้มีพระคุณทุกท่าน

นิตยา เรืองแป้น

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
คำถามการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ขั้นตอนการวิจัย.....	10
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	14
การจัดการศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.....	14
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ ภาคใต้.....	21
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูของต่างประเทศ.....	30
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูในต่างประเทศ.....	46
มาตรฐานวิชาชีพการศึกษา มาตรฐานวิชาชีพครูและมาตรฐานประสบการณ์ วิชาชีพ.....	64
มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ.....	66
การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู.....	68
สภาพข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดที่เป็นที่ตั้งของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏ เขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.....	73

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
แนวคิดการพัฒนา รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	82
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	89
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	103
ขั้นตอนการวิจัย.....	103
4 ผลการวิจัย.....	114
ศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของ กลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.....	114
การพัฒนา รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครู ของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.....	155
การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์ มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ในการ นำไปใช้.....	176
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	180
สรุปผลการวิจัย.....	182
อภิปรายผล.....	188
ข้อเสนอแนะ.....	211
บรรณานุกรม.....	213
ภาคผนวก.....	219
ภาคผนวก ก.....	220
ภาคผนวก ข.....	232
ภาคผนวก ค.....	234
ภาคผนวก ง.....	242
ภาคผนวก จ.....	244
ภาคผนวก ฉ.....	261
ภาคผนวก ช.....	266
ภาคผนวก ซ.....	271
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	282

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เกณฑ์การตัดสินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู..... 30
2	สรุปการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาวิชาชีพครูของต่างประเทศและประเทศไทย..... 42
3	สรุปการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของต่างประเทศ..... 56
4	ปัจจัยที่มีผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ระหว่างเรียน..... 71
5	ปัจจัยที่มีผลต่อการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา ในสาขาวิชาเฉพาะ..... 72
6	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ โดยรวมและรายด้าน ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู..... 122
7	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านปรัชญา และรายชื่อ ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู..... 124
8	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านหลักการและแนวคิด ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครู..... 126
9	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์ วิชาครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการบริหารหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และ นักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู..... 128
10	ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านวัตถุประสงค์ของ หลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษา ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู..... 130

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
11 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านโครงสร้างหลักสูตรตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	133
12 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูระหว่างเรียนตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	135
13 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านลักษณะงานฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของการปฏิบัติการสอนในสถานศึกษาในสาขาวิชาเฉพาะตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	138
14 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของฝ่ายฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	142
15 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	144
16 ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของครูพี่เลี้ยงตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....	146

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	148
<p>ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านบทบาทหน้าที่ของอาจารย์นิเทศตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....</p>	
18	150
<p>ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติจริงของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ด้านการประเมินผลการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....</p>	
19	153
<p>ความถี่ และร้อยละของความต้องการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ ตามความคิดเห็นของประธานหลักสูตร.....</p>	
20	154
<p>ความถี่ และร้อยละของความต้องการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศ.....</p>	
21	154
<p>ความถี่ และร้อยละของความต้องการการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ตามความคิดเห็นของนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู.....</p>	
22	156
<p>รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้ และความแตกต่างจากเดิมจากการวิเคราะห์เอกสาร และการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง.....</p>	
23	164
<p>รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่มมหาวิทยาลัยราชภัฏเขตภูมิศาสตร์ภาคใต้.....</p>	

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
2 ขั้นตอนการวิจัย.....	113
3 รูปแบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพครูของกลุ่ม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมาภาคใต้.....	178

มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
Burapha University